

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoSr/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117217857
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117217857.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Drahomíry Dibdiakovej, členov senátu JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. a JUDr. Mariána Blahu v právnej veci žalobcu T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. L. U. XXXX/XX, Y. Y., v konaní zastúpenom JUDr. Idu Cabanovou, advokátkou, so sídlom Mičinská cesta 35, 974 01 Banská Bystrica proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní zastúpenom JUDr. Katarínou Hegedüšovou, advokátom, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190 o zrušení rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 15Csr/4/2017-110 zo dňa 3. decembra 2018 takto

rozhodol:

- I. Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 15Csr/4/2017-110 zo dňa 3. decembra 2018 v prvej výrokovej vete m e n í tak, že žalobu zamietá.
- II. Rozhodnutie okresného súdu v druhej výrokovej vete mení tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov prvostupňového konania voči žalobcovi v celom rozsahu.
- III. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.
- IV. Rozhodnutie okresného súdu v tretej výrokovej vete o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 331,50 Eur zrušuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím zrušil súd prvej inštancie rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 774 971, pod spisovou značkou SRSAspA 02804/15 zo dňa 11.02.2016. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov rozhodne samostatným uznesením vyšší súdny úradník. Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konanie vo výške 331,50 Eur pripojeným príkazom na úhradu, pretože žalobca bol v konaní od jeho platenia zo zákona oslobodený.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavrel žalobca s právnym predchodcom žalovaného posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, keďže žalobca ako spotrebiteľ pri jej uzatváraní dňa 25.06.2013 nekonal v rámci podnikateľskej činnosti. Súd skúmal, či žalobca ako spotrebiteľ podal na súd žalobu včas, keď túto doručil osobne dňa 26.06.2017. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na § 46 ods.3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej ZoSRK) č. 335/2014 Z.z., podľa ktorého môže žalobca podať žalobu na súd nielen do troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku, ale aj v lehote stanovenej v § 48 Exekučného poriadku, ak je v

postavení povinného v exekučnom konaní a proti upovedomeniu o začatí exekúcie podá na všeobecný súd v zákonnej lehote v lehote 14 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku nielen námietky, ale aj žalobu o jeho zrušenie.

3. Súd prvej inštancie z exekučného spisu Okresného súdu Banská Bystrica, sp.zn. 2Er/2558/2016 zistil, že upovedomenie o začatí exekúcie vedenej pod EX 10182/16 z 06.06.2017, v ktorej sa žalovaný ako veriteľ v postavení oprávneného domáha vymoženía pohľadávky priznanej mu rozhodcovským rozsudkom vydaným Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 774 971 pod spisovou značkou SRSAspA 02804/15 zo dňa 11.02.2016, ktorý sa stal právoplatným dňa 20.06.2016 bolo žalobcovi ako povinnému v tomto exekučnom konaní doručené dňa 14.06.2017. Jeho prevzatie podpísal žalobca na doručke, ktorá je súčasťou spisového materiálu a ako povinný potvrdil prevzatie upovedomenia aj v námietkach proti exekúcii zo dňa 26.06.2017, ktoré proti jej vedeniu podal.. Súd bol preto toho názoru, že žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podal žalobca na súd v zákonom stanovenej lehote, a teda včas.

4. Po zistení, že si žalovaný v prejednávanej veci uplatnil v postavení žalobcu na rozhodcovskom súde nárok, ktorý nie je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa, keď zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi stranami sporu neobsahovala náležitosť podľa § 9 ods.2 písm. k) zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej ZoSÚ), a teda údaj o počte, výške a termíne splátok, keď sa táto náležitosť nachádza len vo formulári označenom Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, čo nemôže nahradiť povinný údaj v zmluve o spotrebiteľskom úvere dospel k záveru, že veriteľ - žalovaný nemôže mať v tejto veci nárok na zaplatenie úroku vo výške 352,35 Eur, čo zodpovedá dohodnutej sadzbe 39,15% ročne a ani administratívneho poplatku vo výške 427,65 Eur. Žalobca v prejednávanej veci bol preto povinný ako dlžník vrátiť žalovanému ako veriteľovi len rozdiel medzi poskytnutým úverom, ktorý činil 900,- Eur a reálnou sumu, ktorú žalobca na tento úver splatil. V žiadnom prípade to nemohla byť suma 2.239,83 Eur tak, ako si ju žalovaný uplatnil v rozhodcovskom konaní v postavení žalobcu.

5. Zároveň súd prvej inštancie posúdil dohodu o úrokoch ako dohodu uzatvorenú v rozpore s dobrými mravmi, keď ich výška podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. V prejednávanej veci sú tak dohodnuté úroky vo výške 39,15% ročne, ako aj RPMN vo výške 86,67% spolu s poplatkom za úver vo výške 427,65 Eur v rozpore s dobrými mravmi, pretože predstavujú odplatu, t.j. celkové náklady spotrebiteľa, ktoré zodpovedajú takmer výške poskytnutého úveru a dosahujú z neho až 86,66%.

6. Uviedol tiež, že okrem nedodržania všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa v rozhodcovskom konaní bolo toto vedené v rozpore so zák.č. 335/2014 Z.z., keď v konaní rozhodoval rozhodca, ktorý na to nebol oprávnený.

7. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žaloba podaná žalobcom o zrušenie rozhodcovského rozsudku je dôvodná a rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž pod spisovou značkou SRSAspA 02804/15 zo dňa 11.02.2016 zrušil.

8. Nárok na náhradu trov konania priznal súd žalobcovi, ktorý bol v konaní plne úspešný voči žalovanému, ktorý úspešný nebol. Na náhradu súdneho poplatku zaviazal žalovaného postupom podľa § 2 ods.2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, keďže bol žalobca od platenia súdneho poplatku podľa § 4 ods.2 písm. u) cit. zák. oslobodený.

9. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa v jeho celom rozsahu nestotožnil žalovaný a podal proti nemu včas odvolanie. Uviedol v ňom, že v sporovom konaní pred súdom prvej inštancie došlo k vadám uvedeným v § 365 ods.1 písm. f) a h) CSP, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Žalovaný v odvolaní poukázal na ust. § 53 ods.4 písm. r) OZ platného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, podľa ktorého je neprijateľnou podmienkou len také dojednanie, ktoré umožňuje, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom. V prejednávanej veci spíňa podľa názoru žalovaného rozhodcovská zmluva uzatvorená medzi jeho právnym predchodcom a žalobcom všetky náležitosti podľa platných predpisov v čase jej uzatvorenia. Rozhodcovská zmluva je nevýhradnou, pretože umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského alebo súdneho konania, preto už len z tohto pohľadu nevyžaduje od žalovaného, aby spory so žalobcom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Vyplýva to z čl. I.I rozhodcovskej zmluvy, kde si zmluvné strany dohodli alternatívnu možnosť riešenia sporov. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia slovenských súdov a na odbornú literatúru, pričom zdôraznil, že pri rozhodovaní veci Stálym rozhodcovským súdom sa pri ustanovení rozhodcov vychádza z Rokovacieho poriadku súdu, pokiaľ sa strany na osobe rozhodcu výslovne nedohodli. Žalovaný preto do rozhodcovskej zmluvy navrhol rozhodcu, s ktorým žalobca mohol a nemusel ako dlžník súhlasiť. V prípade, že obe strany rozhodcovskú zmluvu v znení o výbere rozhodcu podpísali, potvrdili svojim podpisom súhlas s prerokovaním sporu pred rozhodcom ustanoveným už v rozhodcovskej zmluve, čo zmluvné strany dohodli individuálne. V tomto prípade preto k porušeniu zásady rovnosti pri menovaní osoby rozhodcu nemohlo dôjsť, pretože žalobca sa ako druhá strana slobodne rozhodla podpísať rozhodcovskú zmluvu a mala možnosť vyjadriť k menovaniu rozhodcu nesúhlas. V prípade že bol žalobca toho názoru, že rozhodca by mohol rozhodovať zaujato a nespravodlivo, mohol v rozhodcovskom konaní podať námietku predpojatosti.

11. Podľa jeho názoru je rozhodcovská zmluva uzatvorená platne, preto o jej legitímnosti nie je dôvod pochybovať. Prípustnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch vyplýva nielen zo Smernice EÚ č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere a jeho čl. 24 ods.1, ale aj z Odporúčania komisie č. 98/257/ES o zásadách použiteľných na orgány zodpovedné za mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov. Prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských sporoch vyplýva aj z judikatúry a odbornej literatúry. Rozhodcovská zmluva bola v prejednávanej veci dohodnutá na samostatnom liste papiera, oddelene od zmluvy o úvere, pričom žalobca svojim podpisom dňa 25.06.2013 vyhlásil, že s uzatvorením rozhodcovskej zmluvy súhlasí.

12. Žalovaný ako veriteľ uzatvoril so žalobcom ako dlžníkom dňa 25.06.2013 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobcovi úver 900,- Eur. Žalobca sa zaviazal vrátiť úver s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 780,- Eur spolu s nákladmi sumu 1.680,-Eur do 25.06.2014. V zmluve bola dohodnutá RPMN vo výške 86,67% vypočítaná podľa vzorca uvedeného vo VOP a táto je uvedená aj v dokumente Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, s ktorým bol klient oboznámený pred poskytnutím úveru, čo potvrdil aj svojim vlastnoručným podpisom, pričom je táto určená v rovnakej výške, ako aj v zmluve.

13. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere nebola stanovená žiadnym právnym predpisom maximálne prípustná výška úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, preto je možné vychádzať len z § 53 ods.6 OZ, podľa ktorého ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Keďže dohoda o úrokovej sadzbe z úveru spíňa všetky náležitosti stanovené zákonom, nemôže byť právnym úkonom absolútne neplatným v zmysle § 39 OZ. Nemôže byť ani v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 OZ, pretože zo strany žalovaného nešlo o také konanie, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi, keď žiadal len takú výšku pohľadávky, ktorú si s dlžníkom v rámci zmluvného procesu dohodol. Nie je preto možné súhlasiť s právnym názorom súdu prvej inštancie, že dojednanie zmluvného úroku vo výške 39,15% ročne je neplatným pre rozpor s dobrými mravmi. Súd preto posúdil rozhodcovské rozhodnutie v tejto časti nesprávne.

14. Odvolateľ tiež poukázal na ust. § 46 zák.č. 335/2014 Z.z., podľa ktorého sa môže žalobca domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku do troch mesiacov odo dňa jeho doručenia a v prípade, ak bol podaný návrh na začatie exekúcie, môže sa domáhať žalobou zrušenia rozhodcovského rozsudku s poukazom na § 48 ods.2 Exekučného poriadku (EP) účinného od 01.01.2015 do 31.03.2017 v lehote na podanie námietok proti upovedomeniu o začatí exekúcie voči povinnému - v prejednávanej veci žalobcovi, ktorá je podľa zákona 14 dní od doručenia upovedomenia.

15. Medzi stranami sporu je sporné zachovanie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, keď žaloba bola na súd podaná dňa 26.06.2017, pričom rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 11.02.2016. Žalovaný tak nesporne zmeškal lehotu troch mesiacov na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 46 ods.1 zák.č. 335/2014 Z.z., čo sporné nie je a podľa názoru žalovaného zmeškal aj lehotu podľa § 48 ods.2 EP, pretože žalobcovi bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie vedenej pod sp.zn. EX 10182/16 na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SRSAspA 02804/15 zo dňa 11.02.2016 dňa 04.02.2016 (pozn. odvolacieho súdu - správne dňa 14.06.2016, pretože až dňa 11.02.2016 bol vydaný rozhodcovským súdom uvedený rozsudok) a lehota na podanie námietok uplynula dňa 18.02.2016 (správne zrejme 28, resp. 29.06.2017). Podľa jeho názoru preto nebol splnený procesný predpoklad začatia konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku, v dôsledku čoho navrhol žalovaný rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

16. K odvolaniu sa vyjadril aj žalobca, ktorý nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že rozhodcovská doložka bola dohodnutá individuálne, pretože keď mu zo strany žalovaného bola predložená zmluva o sprostredkovaní, ako aj rozhodcovská doložka, túto už nebolo možné zo strany žalobcu zmeniť. Ak by bola odmietol podpísať niektoré listiny, bol by mu býval úver odmietnutý. Preto žalobca naďalej považoval rozhodcovskú zmluvu za takú, ktorá nebola dohodnutá individuálne.

17. Poukázal aj na tú skutočnosť, že podal žalobu aj podľa § 45 ods.1 písm. i) a j) Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní z dôvodu, že Stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu. Rozhodcovský rozsudok pritom zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Zotrval na tom názore, že v rozhodcovskom konaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na jeho ochranu a že zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti, preto sa úver má považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca si požičal 900,- Eur, ktoré splácal v splátkach po 100,- Eur mesačne viac ako jeden kalendárny rok a už v čase podania žaloby na rozhodcovský súd bol ním úver splatený.

18. Zotrval na svojom tvrdení, že dohodnutý úrok vo výške 39,15% ročne, RPMN vo výške 86,67% a tiež poplatok za úver vo výške 427,65 Eur sú v rozpore s dobrými mravmi a dojednanie o nich je neplatné, čo rozhodcovský súd neskúmal. Zotrval aj na tom tvrdení, že spor rozhodoval rozhodca, ktorý nebol zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory a že lehotu na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku s poukazom na § 48 ods.2 EP v znení účinnom do 31.03.2017 nezmeškal. Poukázal na to, že žalobca nesprávne uvádza dátum prevzatia upovedomenia o začatí exekúcie žalobcom dňa 04.02.2016, keď rozhodcovský rozsudok bol vydaný súdom o sedem dní neskôr, t.j. dňa 11.02.2016. Správne malo byť uvedené, že žalobca prevzal upovedomenie o začatí exekúcie dňa 14.06.2017 a žalobu podal dňa 26.06.2017, t.j. v 14-dňovej lehote na podanie námietok voči exekúcii. Navrhol preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vo výroku vecne správne potvrdiť.

19. Po doručení vyjadrenia žalobcu žalovanému tento súdu oznámil, že žalobca neuvádza vo svojom vyjadrení žiadne nové skutočnosti, preto na svojom tvrdení uvedenom v odvolaní naďalej zotrval.

20. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods.1 a § 385 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) bez nariadenia pojednávania, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a takýto postup nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol podľa § 378 ods.1 a § 219 ods.1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods.3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

21. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobca podal na Okresný súd do Banskej Bystrice žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 2, 811 03 Bratislava, zriadený záujmovým združením právnických osôb Asociácia pre arbitráž, so sídlom Rusovská cesta 15, 851 01 Bratislava, IČO: 45 774 971, pod spisovou značkou SRSAspA 02804/15 zo dňa 11.02.2016, pričom ako žalovaného označil Stály rozhodcovský súd zriadený pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 8, 811 03 Bratislava.

22. Žalobu podal na súd dňa 26.06.2017 a až po doručení vyjadrenia Stáleho rozhodcovského súdu reagoval žalobca podaním zo dňa 26.01.2018, ktorým navrhol, aby súd uznesením pripustil do konania na strane žalovaného spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598. Okresný súd uznesením zo dňa 07.02.2018 návrhu žalobcu na pristúpenie uvedenej spoločnosti do konania vyhovel a ďalším uznesením zo dňa 16.03.2018 konanie voči pôvodnému žalovanému, a to Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 8, 811 03 Bratislava konanie zastavil.

23. Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalovaný podal súdnemu exekútorovi dňa 11.10.2016 návrh na vykonanie exekúcie ako oprávnený voči žalobcovi ako povinnému, ktorá bola vedená pod č.k. EX 10182/16. Predmetom exekučného konania bolo vymożenie plnenia priznaného žalobcovi rozhodcovským rozsudkom vydaným Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Asociácii pre Arbitráž pod sp. zn. SRSspA 02804/15 zo dňa 11. 02. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.06.2017. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo doručené žalobcovi dňa 14. 06. 2017, čo tento v konaní nepopre a vyplýva to aj z jeho námietok proti exekúcii, ktoré podal.

24. Žalobca sa žalobou doručenou súdu osobne dňa 26. 06. 2017 domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri Asociácii pre Arbitráž pod sp. zn. SRSspA 02804/15 zo dňa 11. 02. 2016, plnenie z ktorého bolo predmetom exekučného konania vedeného žalovaným ako oprávneným voči žalobcovi ako povinnému pod č.k. EX 10182/16. Žalobca k žalobe pripojil rozhodcovský rozsudok sp. zn. SRSAspA 02804/15 zo dňa 11. 02. 2016, zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 25. 06. 2013 a rozhodcovskú zmluvu zo dňa 25. 06. 2013.

25. Žalobu podal žalobca proti strane sporu, ktorú označil ako Stály rozhodcovský súd zriadeným pri Asociácii pre Arbitráž, so sídlom Vansovej 8, 811 03 Bratislava. Uznesením zo dňa 16.03.2018 bolo konanie voči tomuto žalovanému zastavené, pretože podaním zo dňa 26.01.2018 žalobca navrhol, aby súd pripustil do konania na strane žalovaného spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598. Okresný súd uznesením zo dňa 07.02.2018 návrhu žalobcu na pristúpenie uvedenej spoločnosti do konania vyhovel.

26. V žalobe žalobca uviedol, že vymożenie práva vyplývajúceho z exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok je v rozpore s predpismi o ochrane spotrebiteľa, nakoľko ročný úrok vo výške 39,15 %, poplatok vo výške 427,65 Eur spolu so zmluvou pokutou vo výške 33,00 Eur a trovami rozhodcovského konania vo výške 371,23 Eur považuje za nezákonné, úžernícke a v rozpore s ustanovením § 3a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, a dobrými mravmi.

27. Ďalej uviedol, že v zmysle čl. I ods. 1 rozhodcovskej zmluvy bol zmluvnými stranami dohodnutý ako rozhodcovský súd Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761 a veriteľ žalobcu podal návrh na vydanie rozhodcovského rozsudku na inom rozhodcovskom súde, čo je v rozpore s rozhodcovskou zmluvou.

28. V súlade s ustanovením § 295 C. s. p. si súd prvej inštancie pripojil spisy Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2Er/1142/2017 a sp. zn. 2Er/2558/2016 za účelom zistenia včasnosti podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku a vyžiadal aj rozhodcovský spis sp. zn. SRSAspA 02804/15, z ktorých pri preskúmaní odvolania vychádzal aj odvolací súd.

29. V konaní nebolo sporné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25. 06. 2013, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 900,00 Eur, za čo sa žalobca ako dlžník zaviazal zaplatiť žalobcovi ako veriteľovi náklady spojené s poskytnutím úveru vo výške 780,00 Eur (z toho poplatok vo výške 427,65 Eur a úrok vo výške 352,35 Eur, t. j. 39,15 % ročne). Celkom mal žalobca vrátiť žalovanému sumu vo výške 1.680,00 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov bola v zmluve určená vo výške 86,67 %.

30. V ten istý deň žalobca podpísal aj rozhodcovskú zmluvu, v zmysle ktorej spory zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 25. 06. 2013 mohli zmluvné strany riešiť pred Stálym rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky.

31. Nesporná bola aj skutočnosť, že žalovaný nárok zo zmluvy o úvere (požiadavka voči žalobcovi) uplatnil pred Stálym rozhodcovským súdom návrhom na začatie konania dňa 18. 11. 2015. Stály rozhodcovský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. SRSApA zo dňa 11. 02. 2016 tak, že žalobcu zaviazal na zaplatenie 836,00 Eur, úroku vo výške 831,91 Eur, úroku z omeškania vo výške 61,27 Eur, poplatku v sume 427,65 Eur, úroku vo výške 39,15 % ročne zo sumy 836,00 Eur od 11. 11. 2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 836,00 Eur od 11. 11. 2015 do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 33,00 Eur a poplatkov vo výške 10,00 Eur ako aj trov konania vo výške 371,23 Eur.

32. Na základe predmetného rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu a na základe žiadosti exekútora o udelenie poverenia Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 23. 05. 2017 v exekúcii EX 10182/16 poverenie pre súdneho exekútora. Exekučné konanie je vedené na súde pod sp. zn. 2Er/2558/2016. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo doručené žalobcovi dňa 14. 06. 2017 a nie 14.02.2017 tak, ako to nesprávne žalovaný v konaní tvrdil.

33. Žalovaný považoval za sporné zachovanie lehoty na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, keď žalobu podal žalobca na súd dňa 26.06.2017, pričom rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 11.02.2016. Tvrdil preto, že žalobca nesporne zmeškal lehotu troch mesiacov na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 46 ods.1 zák.č. 335/2014 Z.z., čo sporné nie je a aj lehotu podľa § 48 ods.2 EP, pretože žalobcovi bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie vedenej pod sp.zn. EX 10182/16 na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SRSApA 02804/15 zo dňa 11.02.2016 dňa 04.02.2016 (pozn. odvolacieho súdu - správne dňa 14.06.2016, pretože až dňa 11.02.2016 bol vydaný rozhodcovským súdom uvedený rozsudok) a lehota na podanie námietok uplynula dňa 18.02.2016 (správne zrejme 28, resp. 29.06.2017).

34. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoSRK“) spotrebiteľským sporom je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľské spory môžu byť v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní rozhodované len na základe spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podľa § 3 a len spotrebiteľská rozhodcovská zmluva podľa § 3 môže založiť právomoc stáleho rozhodcovského súdu v spotrebiteľských sporoch.

35. Podľa § 45 ods. 1 ZoSRK účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak
i) stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu,
j) rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je svojou povahou objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Podľa § 46 ods. 3 ZoSRK, ak bol podaný návrh na začatie exekúcie, môže spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podať za podmienok podľa osobitného predpisu aj v exekúcii.

36. Podľa § 46 ods.1 ZoSRK, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote troch mesiacov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania.

37. Podľa § 46 ods. 3 ZoSRK, ak bol podaný návrh na začatie exekúcie, môže spotrebiteľ žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podať za podmienok podľa osobitného predpisu aj v exekúcii.

38. Podľa § 243h zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) účinnom od 01.04.2017, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

39. Podľa § 48 ods. 2 cit. zák. účinného do 31.03.2017 exekútor poverený vykonaním exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa osobitného predpisu4ead) v upovedomení o začatí exekúcie poučí povinného, ktorý je spotrebiteľom, o možnosti podať v lehote na podanie námietok proti exekúcii žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa osobitného predpisu. Poučenie musí obsahovať aj vzor žaloby podľa osobitného predpisu.

40. Podľa § 50 ods. 1 cit. zák. povinný môže vzniesť u exekútora povereného vykonaním exekúcie do 14 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

41. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil žalovaným vznesenú námietku oneskorene podanej žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobcom voči žalovanému ako nedôvodnú, keď pri prejednaní veci nezohľadnil tú skutočnosť, že žalobca síce podal žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku sp.zn. SRSAspA 02804/15 zo dňa 11.02.2016 na všeobecný súd podľa § 48 zák.č. 233/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.03.2017 včas, a teda v zákonom stanovenej lehote 14 dní, avšak túto nepodal na súde voči žalovanému ako účastníkovi rozhodcovského konania, tak ako mu to ukladá § 45 ods. 1 ZoSRK, ale voči inému subjektu, ktorý nebol vecne pasívne legitimovaný vystupovať v tomto spore, a to voči Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému pri Asociácii pre arbitráž, so sídlom Vansovej 8, 811 03 Bratislava.

42. Jediným oprávneným z exekučného titulu, v prospech ktorého bol rozhodcovský rozsudok vydaný, bola pritom výlučne spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, ktorý sa však účastníkom tohto konania stal až právoplatnosťou uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 07.02.2018, ktorým návrhu žalobcu na pristúpenie uvedenej spoločnosti do konania vyhovel.

43. Z procesného postupu súdu prvej inštancie tak vyplýva, že žalobca označil správne vecne pasívne legitimovanú stranu sporu až po doručení vyjadrenia pôvodne žalovanej strany, a to Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž jeho podaním zo dňa 26.01.2018, kedy navrhol, aby do konania na strane žalovaného pristúpila spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. Bratislava, ktorá bola od začiatku súdneho konania jedine pasívne legitimovanou stranou sporu. K tomuto dňu však už lehota stanovená v § 48 Exekučného poriadku pre včasné podanie žaloby voči tejto strane sporu žalobcom zachovaná nebola.

44. K uplatneniu práva podľa § 46 ods.3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, keďže bol žalovaným podaný návrh na začatie exekúcie, došlo žalobcom v postavení spotrebiteľa žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku za podmienok upravených v § 48 ods. 2 EP účinného do 31.03.2017 síce včas, napriek tomu nemohol odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť, pretože nebola splnená ďalšia podmienka stanovená v cit. ustanovení osobitného predpisu, a to správne označený účastník súdneho konania, ktorým tak, ako to vyplynulo z rozhodcovského rozsudku mala byť správne spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o., ktorá však ním v čase podania žaloby na súd nebola.

45. Pokiaľ teda žalovaný namietal v konaní pred súdom prvej inštancie oneskorené podanie žaloby žalobcom, boli jeho tvrdenia správne a súd prvej inštancie sa mal s nimi vysporiadať nielen z titulu, kedy žalobca prevzal upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré je síce relevantným údajom pre začiatok plynutia 14-dennej lehoty stanovenej v § 48 EP a následného uplatnenia práva žalobcu na zrušenie rozhodcovského rozsudku na súde, avšak nie je jedinou podmienkou, ktorú musí žalobca pri včasnom a riadnom uplatnení práva splniť. Ďalšou nie menej podstatnou podmienkou je, že si musí svoje právo uplatniť voči tomu subjektu, voči ktorému mu takéto právo v prejednávanej veci zo zákona svedčí.

46. Stály rozhodcovský súd nebol tým subjektom, ktorý by mal akékoľvek povinnosti vo vzťahu k žalobcovi, preto žaloba uplatnená síce v lehote podľa § 48 EP na všeobecnom súde včas, avšak voči nesprávne subjektu, ktorý od začiatku súdneho konania nebol pasívne vecne legitimovaný, nemohla založiť právo žalobcu na to, aby mohol byť v súdnom konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku úspešný. Reálne uplatnenie práva žalobcom nastalo až doručením jeho návrhu na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného dňa 26.01.2018, čo už bolo po uplynutí v § 48 EP stanovenej lehoty, a teda neskoro.

47. Z vyššie uvedeného dôvodu odvolací súd musel rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho prvej výrokovej vete podľa § 388 CSP zmeniť a žalobu žalobcu pre nespĺnenie procesných podmienok, najmä pre oneskorené podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku na všeobecný súd bez toho, aby preskúmal hmotnoprávne argumenty žalobcu uplatnené v žalobe a žalovaným v odvolaní, zamietnuť.

48. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods.2 CSP tak, že pokiaľ mení rozhodnutie súdu prvej inštancie, je povinný rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, o ktorých súd prvej inštancie nerozhodol s prihliadnutím na rozhodnutie odvolacieho súdu správne. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v druhej výrokovej vete o trovách prvostupňového konania preto zmenil podľa § 388 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému voči žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný. Rovnako mu priznal aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania, výšku ktorých s poukazom na § 262 ods.2 CSP určí a o nej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie právoplatne skončí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. Odvolací súd musel podľa § 389 ods. 1, písm. d) CSP zrušiť aj tretiu výrokovú vetu odvolaním napadnutého rozhodnutia, ktorou súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 331,50 Eur. Povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania by žalovanému s poukazom na § 2 ods.2 Zákona o súdnych poplatkoch vznikla len vtedy, keby bol býval žalobca ako spotrebiteľ a poplatník, ktorý bol od poplatku za podanie žaloby zo zákona oslobodený, v tomto súdnom konaní úspešný. Takúto povinnosť však žalovaný v takom prípade, ak žalobe žalobcu, ktorý bol od poplatku zo zákona oslobodený súd nevyhoviel a túto zamietol, nemá.

50. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).